

ANTI-PESTBELEID 't SCHYLGER JOUW

Inhoud

VOORWOORD	3
INLEIDING.....	4
Wat is pesten?	4
Stappen bij signaleren pestgedrag:	4
Preventief handelen:	4
Gouden Regels	5
Week tegen het pesten	5
Verbeteren van de sfeer in de klas middels de oplossingsgerichte aanpak.....	5
Ouderavonden	5
HOE HANDELEN WIJ BIJ PESTEN?	6
5-sporen aanpak	6
Pestprotocol.....	6
Bij wie kan je terecht als je gepest wordt?	7
Interventies bij pestgedrag.....	7
Herstelgesprek	7
Oplossingsgerichte aanpak.....	7
Oprichten steungroep	7
DIGITAAL PESTEN	8
Specifieke kenmerken digitaal pesten	8
Aanpak digitaal pesten	8
REGISTRATIE.....	8
INFORMATIE OVER PESTEN	9
Internet	9
Telefoonnummers.....	9
Vertrouwenspersoon	10
Meldpunt vertrouwensinspecteurs.....	10
Oplossingsgerichte aanpak.....	11
Herstelgesprek	12
Oprichten steungroep (No Blame-methode).....	13
Registratieformulier pesten	14

VOORWOORD

De wet veiligheid op school regelt dat scholen zich moeten inspannen om pesten tegen te gaan en de sociale veiligheid op school te verbeteren. Scholen zijn volgens deze wet verplicht een aanspreekpunt te hebben waar leerlingen en/of ouders pesten kunnen melden.

Op onze school is de coach van de leerling het aanspreekpunt waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden. Deze is telefonisch te bereiken via het centrale telefoonnummer van de school of via het emailadres van de coach. Dit is bij de leerlingen bekend.

Kees-Jan Doeksen, teamleider schoolveiligheid is met ingang van 24 oktober 2022 dagelijks op school aanwezig. Ook bij hem kunnen ouders en leerlingen pesten melden. Op pagina 7 wordt toegelicht hoe wij handelen bij pesten.

Pesten is een moeilijk te traceren en gebeurt vaak stiekem of verborgen. Ook buiten schooltijd, onderweg van of naar huis of via de social media komt pesten voor. We moeten er continu aandacht aan blijven geven. Leerlingen van onze school hebben in de laatste leerlingen enquête (2024) uitgesproken, dat ze school inmiddels weer meer als veilig ervaren. Pestgedrag komt in het algemeen minder voor dan in de twee jaren ervoor en de sfeer wordt over het algemeen als prettig ervaren.

Wij doen er alles aan om pesten te voorkomen of bespreekbaar te maken en hebben daar de hulp van leerlingen en ouders nodig. Ik hoop dat jullie hieraan willen bijdragen.

Wij willen iedereen een veilige- en fijne schoolomgeving bieden!

Anna Gorter en Kees-Jan Doeksen,

Locatiedirecteur VO en Anti-pestcoördinator/Veiligheidscoördinator
Okt. 2024, Midsland-Terschelling

INLEIDING

Wat is pesten?

Pesten is een ongelijkwaardige strijd van (meestal) een groep tegen een enkeling. De term ongelijkwaardig is essentieel in deze omschrijving: hij geeft namelijk het verschil aan tussen pesten en plagen. Pesten is het kiezen van een zondebok en het afreageren van frustratie in de vorm van agressie of buitensluiten van het slachtoffer. Dit slachtoffer heeft meestal niets van doen met oorzaak van deze frustratie.

De docenten en ondersteunende collega's op onze school hebben een signalerende taak ten aanzien van pesten. Zij kunnen pesten signaleren tijdens de lessen, de vrije uren of tijdens de pauzes. Zij weten wie er gepest wordt en door wie het gedaan wordt.

Als er sprake is van pesten, worden de volgende stappen gevolgd:

Stappen bij signaleren pestgedrag:

1. Melden bij de coach zowel van de gepeste leerling als van de pester.
2. De coach meldt het pestgedrag bij de anti-pestcoördinator (APC).
3. De coach en de APC bepalen de te nemen stappen volgens het pestprotocol
4. De coach registreert het pestincident.
5. De APC coördineert het vervolg teneinde het pestgedrag te doen stoppen.

De anti-pestcoördinator voor het Voortgezet Onderwijs is de heer Kees-Jan Doeksen.

Preventief handelen:

- Afname sociogram klas 1, 2, 3 en 4 (2x in het jaar)
Resultaten sociogram worden weggezet in een analyse opgesteld door ZOCO in combinatie met coaches leerjaar, actiepunten worden indien nodig gecommuniceerd met het team.
- Lesobservaties, start van het schooljaar door het Intern Zorgteam.
Observaties worden geanalyseerd – mogelijke actiepunten worden verwerkt in het GOP, dan wel Magister.

De anti-pestcoördinator voor het Voortgezet Onderwijs is de heer Kees-Jan Doeksen.

VOORKOMEN VAN PESTEN

Voorkomen is beter dan genezen, daarom besteden wij veel aandacht aan een goede sfeer en een veilig pedagogisch klimaat op onze school.

Gouden Regels

Aan het begin van elk schooljaar bespreken de coaches met hun coachgroep wat de belangrijkste regels zijn m.b.t. omgang met elkaar, de leerkrachten, elkaars spullen en de school. Hieruit volgen de “Gouden Regels”; hierin leggen we vast hoe wij met elkaar willen omgaan binnen 't Schylger Jouw.

Na iedere vakantie bekijkt elke coach in zijn coachgroep of we nog steeds doen wat we afgesproken hebben. Vanzelfsprekend kunnen de Gouden Regels ook eerder aan bod komen, mocht hier aanleiding toe zijn.

Week tegen het pesten

Met ingang van het nieuwe schooljaar zullen we tijdens de week tegen het pesten, extra aandacht besteden aan het voorkomen van pesten. Iedere coach zal in die week extra aandacht besteden aan het voorkomen van pestgedrag.

Verbeteren van de sfeer in de klas middels de oplossingsgerichte aanpak

Een middel om de sfeer in een groep te verhogen is de *oplossingsgerichte aanpak*. De coaches van een jaargroep kunnen dit middel toepassen op het moment dat er signalen zijn van pestgedrag of een mindere sfeer in een groep. Deze methode kan ook preventief ingezet worden om de sfeer in een groep (nog) beter te krijgen.

Ouderavonden

Gedurende het schooljaar worden er op school diverse ouderavonden georganiseerd; het thema (voorkomen van) pestgedrag zal mee worden genomen op de ouderavonden aan het begin van het schooljaar.

HOE HANDELEN WIJ BIJ PESTEN?

5-sporen aanpak

Ondanks onze gerichte aandacht om pesten te voorkomen, is het natuurlijk mogelijk dat er toch gepest wordt. Als er sprake is van pesten dan volgen wij op 't Schylger Jouw onderstaande aanpak, de zogenoemde 5-Sporen Aanpak.

Uit onderzoek door psycholoog dr. Dan Olweus en psycholoog Bob van der Meer blijkt dat bij pestgedrag vaak meer partijen betrokken zijn dan alleen maar de pester en de gepeste. Er zijn ook omstanders die het pesten laten gebeuren of zelfs stimuleren. Pesten is een groepsproces.

Olweus en van der Meer menen dat de gepeste niet alleen assertiever gemaakt moet worden, maar alle betrokkenen actief gevraagd moeten worden om het pesten te stoppen; ook aan leerlingen die zwijgend toekijken.

Van der Meer adviseert om elke vorm van pesten aan te pakken aan de hand van 5 sporen:

1. Hulp voor de gepeste.
2. Correctie en hulp voor de pester (en meelopers).
3. Aandacht voor de sfeer in de groep waar gepest wordt; mobiliseren van de middengroep tussen pester en gepeste.
4. Betrekken van ouders van de gepeste en de pesters en meelopers.
5. Ondersteuning bieden aan het docententeam en coaches.

Pestprotocol

Welke stappen onderneemt school op het moment dat wij pestgedrag constateren?

1. Gesprek met betrokken leerlingen o.l.v. de coach(es).
  - a. Dit gesprek heeft een waarschuwend karakter.
  - b. Ouders van beide partijen worden door de coach(es) op de hoogte gebracht.
  - c. De coach brengt de anti-pestcoördinator (APC) op de hoogte; APC en coaches overleggen om te komen tot:
  - d. Afspraken over de gewenste gedragsverandering binnen een gestelde termijn.
  - e. De direct omgeving van de gepeste en pester (klas of coachgroep) wordt in de nazorg bij het incident betrokken. Hier volgt een gesprek met klas/groep, docent en anti-pestcoördinator.
  - f. De coach registreert de het voorval en de gemaakte afspraken.

Inzetten: herstelgesprek, oplossingsgerichte aanpak, steungroep

2. De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de coach voor een periode van 4 tot 6 weken. Daarnaast houdt de coach contact met de ouders van de gepeste leerling en van de pester. De coach houdt de APC op de hoogte.
3. Als het pestgedrag niet stopt, volgt een tweede gesprek met de anti-pestcoördinator (APC), coach, pester en ouders.

De pester krijgt opnieuw een periode van 4 tot 6 weken om zijn/haar gedrag aan te passen; tevens kan begeleiding (schoolmaatschappelijk werk, weerbaarheidstraining, faalangsttraining, sociale vaardigheidstraining, agressiereductietraining) worden ingezet om

wel tot een gedragsverandering te komen.
Er worden (pedagogische) strafmaatregelen genomen tegen de pester.

4. De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de coach voor een periode van 4 tot 6 weken. Daarnaast houdt de coach contact met de ouders van de gepeste leerling en van de pester. De coach houdt de APC op de hoogte.
5. Als pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet ophoudt, kan een interne schorsing door de directeur/bestuurder worden opgelegd. Is dit aan de orde, dan is externe hulpverlening verplicht.
6. Indien ook deze maatregel niet voldoende is, kan de pester door de directeur van school worden verwijderd.

In geval van stap 5 en 6 treedt het protocol “schorsing en verwijdering” in werking.

Bij wie kan je terecht als je gepest wordt?

Als je wordt gepest, mag je dat aan iemand van het schoolteam vertellen bij wie jij je het meest veilig voelt!

Hij of zij informeert jouw coach hierover. De coach onderneemt actie. De anti-pestcoördinator wordt ingelicht en de coach inventariseert samen met de anti-pestcoördinator (APC) wat er precies aan de hand is. Zij maken een plan van aanpak volgens het pestprotocol.

Interventies bij pestgedrag

Een coach kan verschillende interventies toepassen zodra er sprake is van pestgedrag. In overleg met de anti-pestcoördinator komt/komen de coach(es) tot een plan van aanpak.

Herstelgesprek

Er kan eenmalig een herstelgesprek plaatsvinden tussen pester en gepeste. Dit kan alleen als de pester oprecht spijt heeft van zijn/haar actie(s). Voor verdere informatie betreffende het herstelgesprek zie bijlages.

Oplossingsgerichte aanpak

Middels zeven stappen werkt een coach aan de positieve sfeer in een groep. Deze aanpak kan ook worden gebruikt voordat er sprake is van pestgedrag. Voor verdere informatie betreffende het herstelgesprek zie bijlages.

Oprichten steungroep

Bij de oprichting van een steungroep rondom een gepeste leerling, ook wel de *no-blame aanpak* genoemd, wordt er een groep leerlingen rondom de gepeste leerling verantwoordelijk gemaakt om het pestgedrag te stoppen en te vervangen voor gewenst gedrag. Zie de bijlages voor verdere informatie betreffende de oprichting van een steungroep.

DIGITAAL PESTEN

Met de opkomst van de mobiele telefoon en social media heeft digitaal pesten (ook wel *cyberpesten*) zijn intrede gedaan. Digitaal pesten heeft veel overeenkomsten met regulier pesten, maar er zijn ook enkele specifieke kenmerken.

Specifieke kenmerken digitaal pesten

- Kwetsende, beledigende bedreigende e.d. berichten via social media (Instagram, Facebook, Whatsapp etc.)
- Aanstootgevende foto's/filmpjes maken/rondzenden
- Niet 'liken' van posts (buitensluiten)
- Haatgroepen aan maken
- Nepaccount/-profiel aanmaken
- Account hacken

Aanpak digitaal pesten

De aanpak van digitaal pesten is grotendeels hetzelfde als de aanpak van regulier pestgedrag. Let op onderstaande aandachtspunten in geval van digitaal pesten:

- Bewaar bewijsmateriaal door een schermafbeelding te maken.
- Volg de stappen zoals deze beschreven staan in het pestprotocol.
- Stop de verspreiding van ongewenste content via meldknop.nl of helpwanted.nl .
- Bij strafbare handelingen (o.a. verspreiding van seksueel getinte foto's/filmpjes) zal de politie worden ingeschakeld.

REGISTRATIE

Het is de taak van de coach om voor elke melding van pestgedrag een "registratieformulier pesten" digitaal in te vullen en aan te leveren bij de APC. Dit registratieformulier staat op Magister en is verkrijgbaar bij de APC.

De APC slaat de registratieformulieren op en verwerkt deze tot een jaaroverzicht. Dit jaaroverzicht wordt besproken met de schoolleiding; n.a.v. deze bespreking zal het anti-pestbeleid, indien nodig, worden bijgesteld.

INFORMATIE OVER PESTEN

Internet

www.pestweb.nl

<https://www.stoppestennu.nl/Pesten>

<https://www.nji.nl/pesten/wat-is-pesten-en-wat-zijn-de-signalen>

<https://www.schoolenveiligheid.nl/thema/alles-over-pesten/>

Telefoonnummers

De kindertelefoon	0800 – 0432
Stichting Korrelatie	0900 – 1450
Vertrouwenspersoon	088 – 2299 444

Vragen over pesten:

Leerkrachten en leerlingen	0800 – 2828 280 of www.pestweb.nl .
Ouders en verzorgers	0800 – 5010 of www.50tien.nl

Meldpunt Vertrouwensinspecteur	0900 – 1113 111

MELDPUNT BIJ PESTEN OP SCHOOL

Anti-pestcoördinator/
Teamleider Schoolveiligheid

Kees-Jan Doeksen

Eilandteam

eilandteam@terschelling.nl
0562 - 446244

Vertrouwenspersoon (intern)
Vertrouwenspersoon (extern)

Mevr. T. van der Wielen
Mevr. A. Tadema (GGD Fryslân)

Vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon voor 't Schylger Jouw is mevrouw **A. Tadema**.

Zij is te bereiken bij GGD Fryslân, telefoonnummer 088 – 2299 444

Adres: Harlingertrekweg 58/Postbus 612, 8901 BK Leeuwarden

Meldpunt vertrouwensinspecteurs

Betrokkenen bij het onderwijs kunnen bij dit meldpunt terecht met klachtmeldingen over seksueel misbruik, intimidatie, fysiek geweld en psychisch geweld. Onlangs zijn aan deze punten toegevoegd: discriminatie, onverdraagzaamheid, fundamentalisme, radicalisering, extremisme e.d.

Bijlage 1

Oplossingsgerichte aanpak

Een methode om de sfeer/veiligheid/gezelligheid in de groep te verbeteren.

- **Stap 1: Waar staan we nu?**
Geef een cijfer (0-10) voor de sfeer/veiligheid/gezelligheid (dit kun je zelf kiezen) in de klas. De leerlingen noteren dit anoniem op een briefje en verzamel deze briefjes.
- **Stap 2: Hoe ziet het eruit als we een 10 halen voor sfeer/gezelligheid/veiligheid? Hoe wil je dat het wordt?**
Beschrijf voor jezelf hoe het in de klas toegaat als er niet meer gepest wordt. Beschrijf een klas waar het super veilig is, waar het heel gezellig is. Wat gebeurt er dan? Wat gebeurt er niet meer?
- **Stap 3: Streefdoel**
Welk cijfer kunnen we met elkaar halen voor sfeer/gezelligheid/veiligheid? Wat doen we dan/wat niet meer?
- **Stap 4: Eerder succes?**
Wanneer was er al een betere sfeer/meer gezelligheid/meer veiligheid in de klas? Waardoor kwam dat, wat gebeurde er, wie deed dat? Kunnen we daar meer van doen?
- **Stap 5: Eén stapje hoger**
Wat spreken we af als eerste stap om de sfeer/gezelligheid/veiligheid te verhogen? We kunnen ideeën kiezen uit stap 2 t/m 4. Wat is jouw eigen bijdrage? Kan ik die noteren?
- **Stap 6:**
We geven elk coachuur een cijfer voor de sfeer/gezelligheid/veiligheid. In de laatste les van de maand bepalen we het maand-gemiddelde. We nemen ...weken/1 maand om resultaat te halen.
- **Stap 7: Hoe gaan we het vieren?**
Verzamel suggesties van leerlingen op briefjes; de coach trekt een briefje als het streefcijfer is behaald.

Bijlage 2

Herstelgesprek

Dit is de lichtste interventie bij pestgedrag.

- De relatie tussen twee leerlingen is door het pestgedrag verstoord en de pester heeft het recht deze relatie te herstellen middels een herstelgesprek.
- Dit kan alleen als de pester daadwerkelijk spijt heeft van zijn/haar daden; hij/zij moet dit in het gesprek ook daadwerkelijk uitspreken naar de gepeste.
- De pester dient niet alleen spijt te betuigen, maar ook positieve acties aan te geven jegens gepeste.
- Check vooraf of de gepeste ook open staat voor een herstelgesprek. Als de gepeste dit niet wil is het geen goede aanpak. Soms heeft een gepeste al zo vaak sorry gehoord, dat hij/zij hier wel klaar mee is.
- Er kan maar één keer een herstelgesprek tussen twee leerlingen plaatsvinden. Als je er echt spijt van hebt, doe je het nl. niet nog een keer.
- Het herstelgesprek heeft een waarschuwend karakter voor de pester. Er wordt geen straf gegeven.
- Maak aan de pester wel duidelijk wat de volgende stap is, mocht het pestgedrag niet stoppen.
- De coach maakt verslag van de afspraken en monitort de situatie voor een periode van 4 tot 6 weken.
- Bovendien houdt de coach ouders op de hoogte van de gang van zaken.

Bijlage 3

Oprichten steungroep (No Blame-methode)

De No Blame-methode is een oplossingsgerichte methode, die ervan uitgaat dat er geen uitgebreide probleemanalyse noodzakelijk is om een probleem op te lossen. De No Blame-methode is dan ook gericht op de mogelijke oplossing van het probleem: de gepeste te helpen en het pesten te stoppen. Hoe het probleem eruit ziet, hoe het is ontstaan en wie de dader is, is bij deze methode niet van cruciaal belang.

Stappen van de No Blame-methode:

1. Voer een gesprek met de gepeste.
2. Stel een groep samen, bestaande uit: de pester, een meeloper, een vriend(in) van de gepeste en drie leerlingen die buiten de situatie staan.
3. Bespreek het probleem met deze groep.
4. Deel de verantwoordelijkheid met deze groep.
5. Vraag de groep voorstellen om de situatie te verbeteren.
6. Laat de groep zijn werk doen.
7. Houd wekelijks korte individuele gesprekken met betrokkenen voor een periode van 4 tot 6 weken.

Een uitgebreide beschrijving van deze methode en een verdere uitwerking van bovengenoemde stappen is verkrijgbaar bij de anti-pest coördinator.

Bijlage 4

Registratieformulier pesten

Gegevens gepeste leerling

Naam	
Klas + coach	

Gegevens pester(s) / meelopers

Naam	
Klas + coach	
Rol	☐ Pester ☐ Meeloper

Naam	
Klas + coach	
Rol	☐ Pester ☐ Meeloper

Naam	
Klas + coach	
Rol	☐ Pester ☐ Meeloper

Naam	
Klas + coach	
Rol	☐ Pester ☐ Meeloper

Precieze omschrijving pestgedrag (wat/hoe, waar, wanneer, hoe lang al):

Plan van aanpak (opgesteld door coach en APC):

Actie	Tijdsduur	Contact ouders gepeste II ?	Contact ouders pestende II(n)?

Binnengekomen bij APC op (datum)	
Gemeld door (ouder / leerling / docent)	